

Er du sikret godt nok eller må du gjøre noe?

Steinkjer 26. november 2020

Advokat Anders Kjøren

Bistår: Advokat over 15 år
Bistår private, næringsliv og det offentlige
Mange dødsbo og generasjonsskifter årlig

Mobil: 40 24 00 50

E-post: ak@advokatkjoren.no

Tema for dagen

- Fremtidsfullmakt
- Litt om formuesforhold samboere/ektefeller
- Hvem arver uten testament
- Testament
  - Hvordan opprette testament
  - Viktige forhold å tenke på
- Ikke noe om generasjonsskifter
- OBS typisk eiendom i utlandet.
- Arveavgift?

Fremtidsfullmakt!

Fremtidsfullmakt

- Et “nytt” og interessant juridisk dokument du kan lage for din fremtid. (Ikke testament, men for resten av livet).
- Et “privat alternativ” til vergemål

Vergemål	Fremtidsfullmakt
Bli oppnevnt av det offentlige	Du bestemmer selv hvem som skal styre
Vergen overtar forvaltning/styring	Du kan avtale om utbetaling av forskudd på arv
Verge må søke fylkesmannen om å selge fast eiendom eller dele ut forskudd på arv	Det kan f.eks. avtales salg av fast eiendom og disponering av midlene
Må føre regnskap og rapportere til fylkesmannen	

Fremtidsfullmakt

- Et “privat alternativ” til vergemål
- Hva skal skje hvis du ikke er i stand til å ivareta deg selv og dine interesser? Ikke behov hvis du er “klar i toppen til du dør”.
- Må opprettes før en slik tilstand oppstår.
- Trer i kraft i utgangspunktet når man er erklært av lege ute av stand til å ivareta egne interesser.
- Slutter ved død – da trer arveloven og eventuelt testament inn.

Fremtidsfullmakt

- Ønsker du en verge-fullmektig? I såfall hvem?
- Hva skal skje med bolig, hytte, innbo og andre viktige verdier?
- Utøve alle eierrettigheter på vegne av meg som aksjonær i AS, sitte i styre osv.
- Forvalte verdipapirer og disponere over slike verdier etter eget skjønn eller bestemt risikoprofil.
- Ønsker du å gi noe forskudd på arv – altså får du har gått bort?
- Hvor ønsker du primært å bo osv.

KOMPLETT UTSTYRT
DS 7 CROSSBACK E-TENSE
4X4 PLUG-IN HYBRID

- 55 km elektrisk rekkevidde.
- 4x4 og 300hk.
- Raffinert design og klassisk håndverk.

LEASING PR. MND.
4.990,-*
inkl. vinterhjul og dekkhotell

[LES MER](#)

Foto: NTB / Scampix

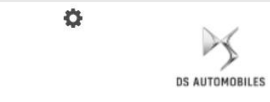
Fremtidsfullmakt: Våre etterkommere sitter i saksa

OLA BLOKKUM

Publisert: 19 oktober 2020 22:43 PM

Sist oppdatert: 19 oktober 2020 22:43 PM

IKKE SOM ANDRE

KOMPLETT UTSTYRT
DS 7 CROSSBACK E-TENSE
4X4 PLUG-IN HYBRID

- 88 km elektrisk rekkevidde.
- 4x4 og 300hk.
- Raffinert design og klassisk håndverk.

LEASING PR. MND.
4.990,-*
inkl. vinterhjul og dekkhotell

[LES MER](#)

KOMPLETT UTSTYRT
DS 7 CROSSBACK E-TENSE
4X4 PLUG-IN HYBRID

- 88 km elektrisk rekkevidde.
- 4x4 og 300hk.
- Raffinert design og klassisk håndverk.

LEASING PR. MND.
4.990,-*
inkl. vinterhjul og dekkhotell

[LES MER](#)

Foto: NTB / Scampix

Fremtidsfullmakt: Vi føler oss likevel ikke helt trygge

Formkravene

- Strengt - men oversiktlige formkrav
  - Skriftlig
  - 2 vitner som er til stede samtidig
  - Kravet til vitnene – vitnenes habilitet
  - Vitnenes kunnskap – må vite at de bevitner et testament
- I tillegg flere forhold man bør ha i tankene
- Legeerklæring?

Kort om ektefellers formuesforhold

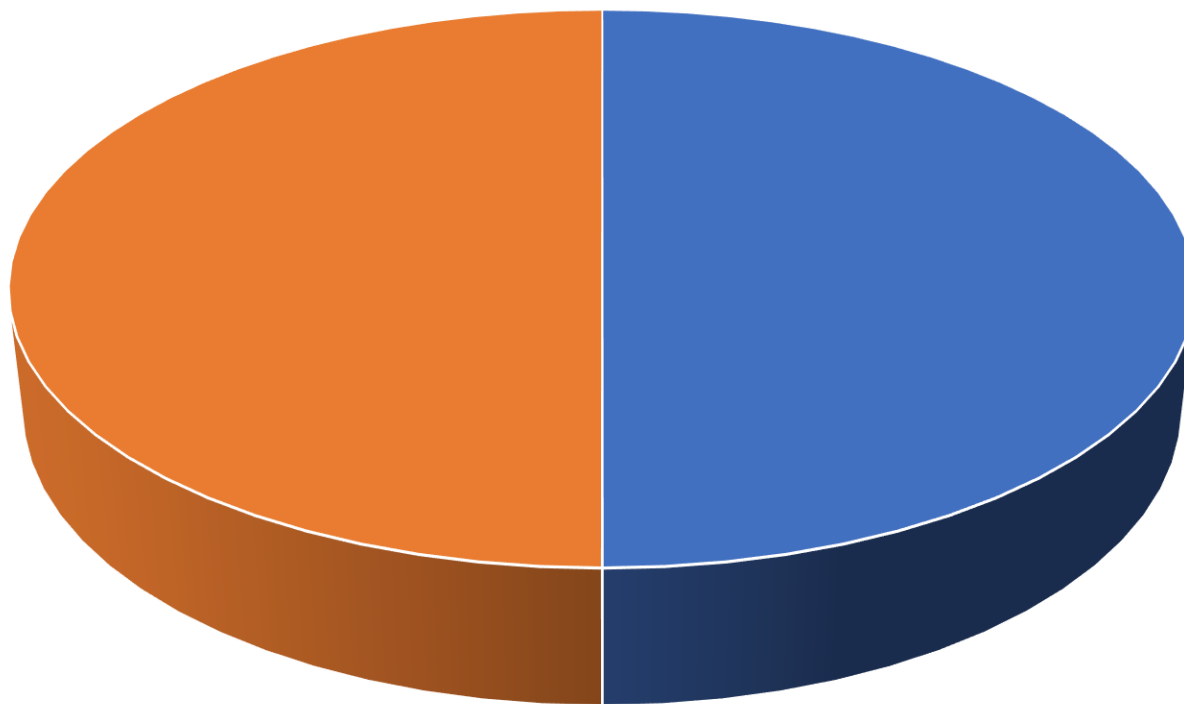
Formuesforhold – inngangen til tema

- Felleseie
- Særeie
- Skjevdeling

Det man kan testamentere over, er det som man eier, enten i form av andel av felleseiet, og eventuelt særeie og skjevdelingsmidler.

Ektefeller fullstendig felleseie

■ Mann ■ Kona

Arv

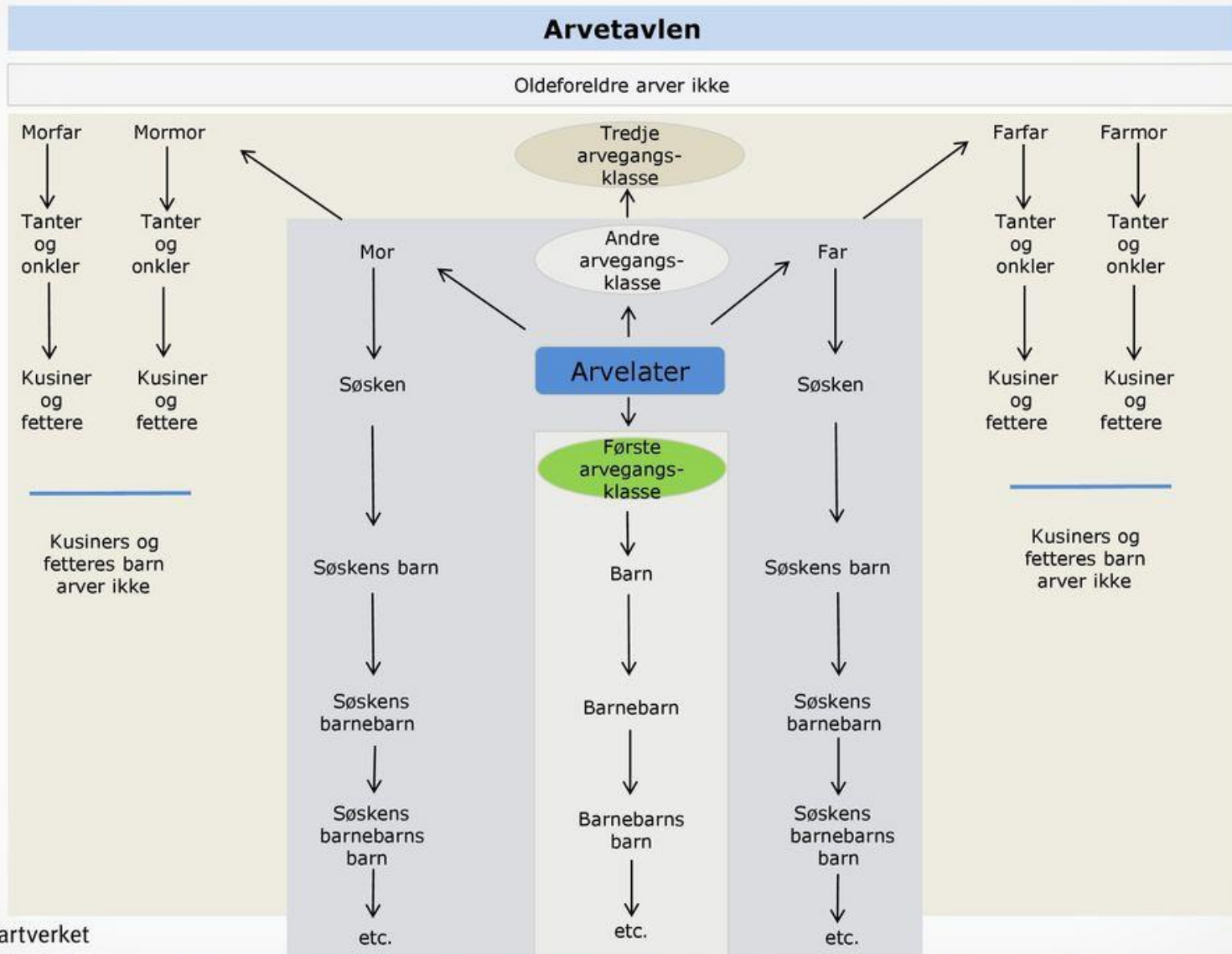

Oversikt - Arverett

- Innledning
- Hvem arver uten testament? - arvegangsreglene
- Uskifte
- Enkelte endringer foreslått i NOU 2014: – Ny arvelov
- Hvem kan opprette **testament**?
- Hvordan opprette testament – formkravene
- Forberedelser og vurderinger ved skriving av testament

Arvetavlen – hvem arver uten testament?

Kort om samboeres arverett

- Samboeres arverett – betinget rett til minstearv på 4 G
  - Dagens regel
    - o Har hatt, har eller venter barn
  - Men samboer i minst 5 år – uten barn – kan gis arverett i testament

Litt om uskifte

- Praktisk viktig regel for ektefeller – men må alltid vurderes
- Utsetter skifte/delingstidspunktet til egen død
  - Nytt ekteskap = boet skal skiftes
  - Samboere i mer enn 2 år eller barn med samboer = arvingene kan kreve skifte
- Ubetinget rett for lengstlevende ektefelle overfor felles barn
- Krever samtykke fra særkullsbarn
- Viktig å vite at man i testament bare kan bestemme over sin andel av uskifteboet

Ny arvelov

- Plikt del til hver av barna økes fra 1 MNOK til 15 G.
- Reglene om retten til uskiftet bo videreføres
- Større frihet til å bestemme over verdifulle eiendeler i testamentet
- Avkortning for tidligere gitte gaver/arveforskudd må bestemmes senest 31. desember 2020.

Hvem kan opprette testament?

- I utgangspunktet alle myndige personer

Den økonomiske grensen for å kunne opprette testament

- Personens egen familie og formuessituasjon må tas i betraktning for å sikre at testamentet blir gyldig
  - Ektefellens arverett – $\frac{1}{4}$ - del og minst 4 G
  - Livsarvingers pliktdelsarv – $\frac{2}{3}$ -deler
    - o Pliktdelsarvens maksimale grense på 1 million kroner
  - Grensen hvis man har ektefelle og barn er en formue som er over 12 G- i dag kr 1 120 000.

Forklaring – den økonomiske grensen

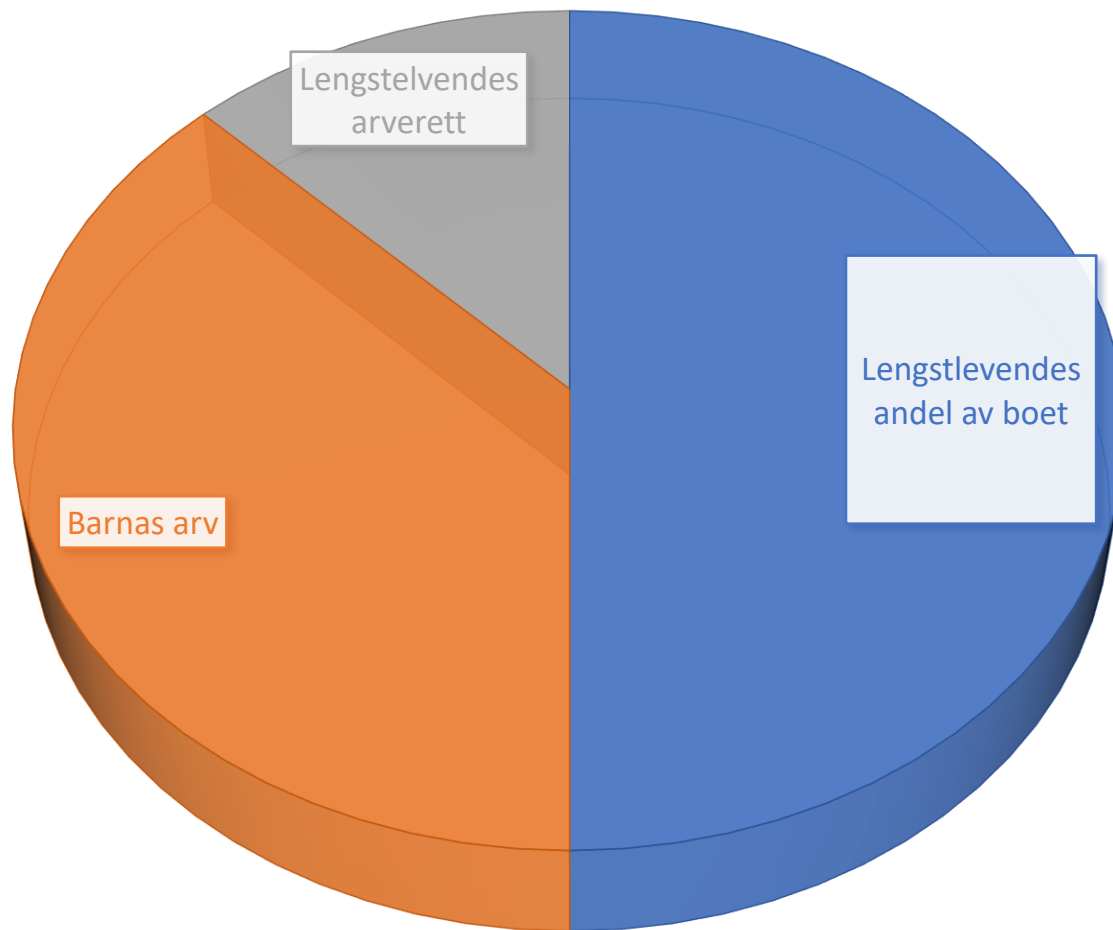
- Kvantitativ testasjonskompetanse – arvelater med ektefelle og barn
  - 12 G som minimum for å kunne ha kvantitativ testasjonskompetanse (G = 99 858)
12 G = 1 198 296)
  - 4 G som ektefellens minste arv i konkurranse med livsarvinger
  - 8 G som pliktdelsarv til livsarvinger (2/3 – deler av boets netto formue)

Eksempler –

Avdøde etterlater seg ektefelle og barn

- Dødsbo på kr 2 000 000
  - $\frac{1}{4}$ -del til ektefellen: kr 500 000
  - $\frac{2}{3}$ -deler er pliktdel til livsarvingene: kr 1 333 333
  - Resterende til disp. i testament: kr 166 667

Fordeling av arven 100 % felleseie

- Husk minste arv til ektefelle
- Pliktdelelsbeløp til barn

Eksempler –

Avdøde etterlater seg ektefelle og 2 barn

- Dødsbo på kr 5 000 000
  - $\frac{1}{4}$ -del til ektefellen: kr 1 250 000
  - $\frac{2}{3}$ -deler er pliktdel til livsarvingene: kr 3 333 333
  - Resterende til disp. i testament: kr 416 667
  - men,

Eksempler –

Avdøde etterlater seg ektefelle og 2 barn

- Dødsbo på kr 5 000 000 – samme som forrige eksempel
  - ¼-del til ektefellen: kr 1 250 000
  - maksimal pliktdelsarv 2 barn (begrenset i testament): kr 2 000 000
  - Resterende til disp. i testament: kr 1 750 000

Formkravene til testament

- Arveloven § 49 – strenge men oversiktlige formkrav
  - Skriftlig
  - 2 vitner som er til stede samtidig
  - Kravet til vitnene – vitnenes habilitet
  - Vitnenes kunnskap – må vite at de bevitner et testament
- I tillegg flere forhold man bør ha i tankene

Den gode prosess - forberedelser og vurderinger

- Vanskelig tema
- Når bør en skrive testament:
  - Samboere
  - Ektefeller
  - Særkullsbarn
  - Fordele eiendeler
  - Tilgodese personer
  - Utelukke personer
  - Mindreårige arvinger
  - Regulere særeie

Andre forhold

- Oppbevaring av testament hos tingretten
  - Sikrer at testamentet blir kjent
  - Gebyr
    - nytt gebyr for hver oppbevaring
  - Praktisk ved endringer og tillegg
- Ved endrede forhold – vurdere tilbakekall, endring og tillegg til eksisterende testament
- Ikke vent – erfaringen tilsier at for mange venter til det er for sent

ADVOKAT
ANDERS KJØREN

Er du sikret godt nok
eller må du gjøre noe?

Takk for meg!

Anders Kjøren

Mobil: 40240050

Mail: ak@advokatkjoren.no

